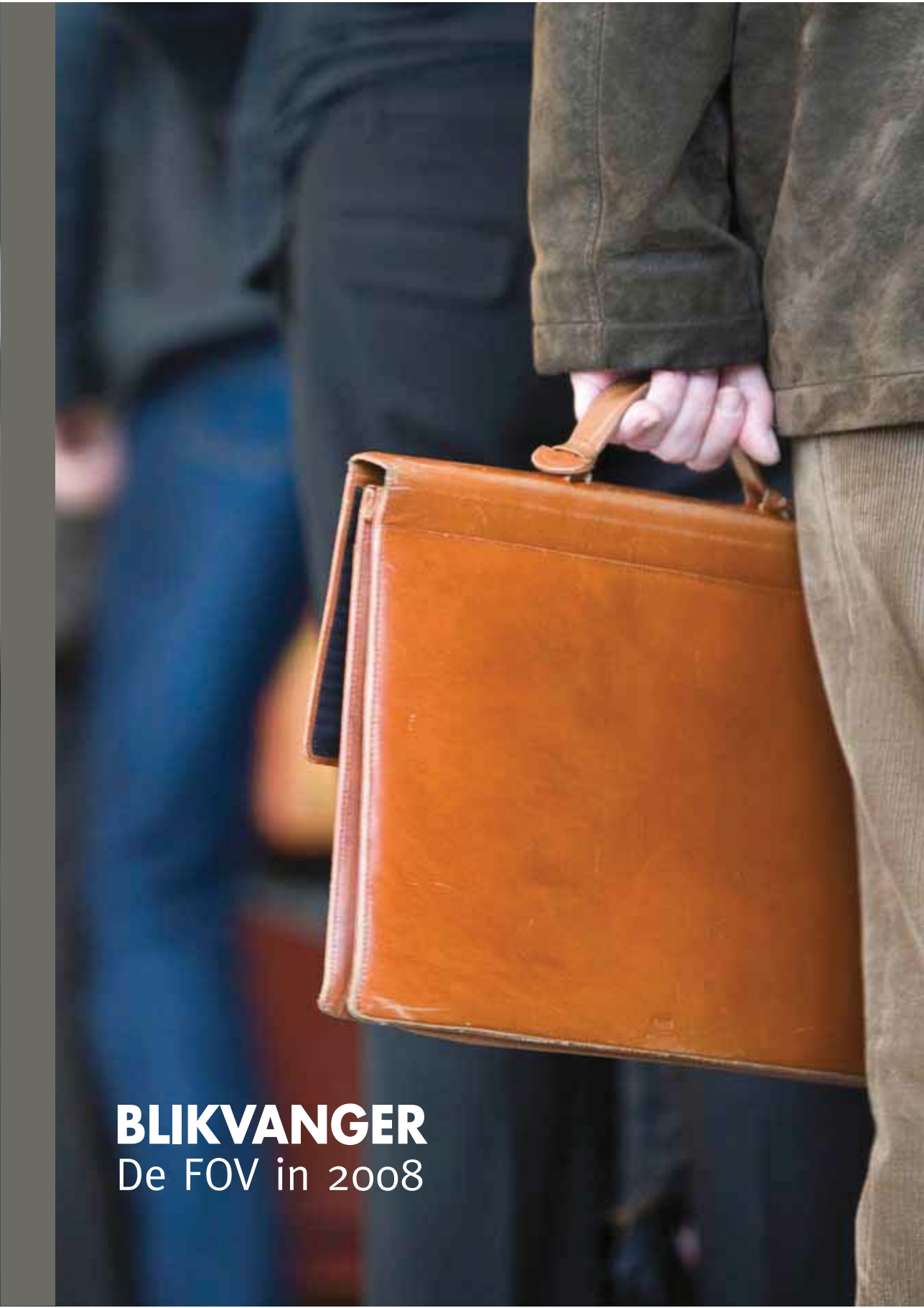

A close-up photograph of a person's hand holding a brown leather briefcase. The person is wearing a dark jacket and light-colored trousers. The background is blurred, showing other people in a crowd. The text 'BLIKVANGER' and 'De FOV in 2008' is overlaid in the bottom left corner.

BLIKVANGER

De FOV in 2008

01. INHOUD

01.
INHOUD

02.
WOORD VOORAF

03.
FOV ONDER DE LOEP

04.
INFORMATIE EN DIENSTVERLENING

05.
BELANGENBEHARTIGING

06.
AAN HET WOORD: OVER DE VISITATIES

07.
BOEKSTAVEN

08.
IN DE PIJPLIJN

02. WOORD VOORAF

2008 zal in de annalen van de FOV geboekstaafd staan als het jaar van het drastisch gewijzigde decreet voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk, het jaar van de gezondheidsindex en het jaar van de eerste uitgave van Boekstaven. Meteen zijn de bijzondere werkpunten aangegeven die de belangenorganisatie FOV in het voorbije werkjaar in de ban hielden.

Een jaarverslag laat toe om even achterom te kijken en in te zoomen op wat de FOV, en bij uitbreiding de sector van het sociaal-cultureel volwassenenwerk, zoal bezighield. Net zoals in de voorbije jaarverslagen kozen we niet voor een saaie opsomming van alle vergaderingen, overlegmomenten, studiebijeenkomsten, bezigheden en aandachtspunten. We grasduinen liever in een paar markante gebeurtenissen die het jaar 2008 en onze bezigheden kleurden.

De FOV slaagt er nog steeds in alle erkende en gesubsidieerde organisaties uit het sociaal-cultureel volwassenenwerk te bundelen en te representeren. Inspraak en participatie van die leden staan hierbij hoog in het vaandel. Die betrokkenheid resulteert in een vastberaden opstelling van de belangenorganisatie, die vrang en vrij allerlei uitdagingen en dossiers opneemt. In 2008 was dat niet anders.

Veel energie ging naar de "implementatie" van het sterk aangepaste decreet voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk. Die aanpassing resulteerde meteen in de start van een totaal nieuw evaluatiesysteem. De FOV leverde aan de overheid een lijst van visitatoren. Die externe deskundigen trokken meteen op pad samen met leden van de Administratie. De FOV volgt deze nieuwigheid van zeer nabij op. Daarom geven drie leden, enigszins exemplarisch, inkijk in hun bevindingen.

In 2008 viel ook het doek over de "indexkwestie". De FOV-organisaties zijn ongetwijfeld opgetogen dat hun subsidies dankzij de toepassing van de gezondheidsindex vanaf 2008 een opwaartse trend krijgen.

December bracht tenslotte een primeur. Boekstaven 2008 werd op 12 december in Mechelen gepresenteerd. Het boek en de bijhorende CD-ROM schetsen een beeld van de sector anno 2007. De publicatie wil de sector wat nadrukkelijker in beeld brengen bij politici, beleidsverantwoordelijken en andere geïnteresseerden. Het boek krijgt een jaarlijks vervolg. Het is fijn vast te stellen dat Boekstaven meteen belangstelling kreeg in het Vlaams Parlement. De foto's in dit jaarverslag geven een sfeerbeeld van de presentatie.

De FOV maakt een mooie overgang naar het laatste jaar van haar beleidsperiode 2006-2009. In 2009 worden de lijnen uitgezet voor de nieuwe periode 2010-2013.

03. FOV ONDER DE LOEP

ALLE ORGANISATIES ZIJN NOG STEEDS FOV-LID

Alle erkende en gesubsidieerde sociaal-culturele volwassenenorganisaties waren in 2008 lid van de FOV. Het gaat om 57 verenigingen, waaronder 14 migrantenfederaties, 27 vormingsinstellingen, 13 volkshogescholen en 31 bewegingen. Drie organisaties hadden het statuut van toegetreden lid.

BESTUUR

De FOV werkt met een statuut van vereniging zonder winstoogmerk (vzw).

Het hoogste orgaan is de Algemene Vergadering. In die Algemene Vergadering hebben alle aangesloten organisaties een zitje.

Het beleid en beheer van de FOV worden door de Algemene Vergadering toevertrouwd aan de Raad van Bestuur. In die Raad van Bestuur zetelen vertegenwoordig(st)ers van de drie decretale werksoorten. Er zijn 9 mandaten voor de verenigingen, 8 voor de vormingsinstellingen (waaronder 3 voor de volkshogescholen) en 4 voor de bewegingen. Het huidige bestuur werd door de Algemene Vergadering van 19 oktober 2006 verkozen. De bestuursleden werden verkozen voor een mandaatperiode tot oktober 2010.

Tijdens de Algemene Vergadering van 14 maart 2008 vond één bestuurswissel plaats. An Vrancken (KVLV) werd vervangen door Chris Van Hoof (eveneens KVLV). Tijdens de Algemene Vergadering van 17 oktober 2008 vonden nog eens twee wissels plaats: Leen Van Lierde (Werknemerswelzijn) vervangt Gert Truyens (eveneens Werknemerswelzijn) en Jeroen Sleurs (Davidsfonds) vervangt Rudi Teirlinck (eveneens Davidsfonds). Het FOV-bestuur ziet er als volgt uit:

Auwerx Patrick (Mobiel 21) - *bewegingen*
Béatse Peter (Vormingplus Gent-Eeklo) - *volkshogescholen*
Declercq Johan (De Maakbare Mens) - *bewegingen*
De Prins Francine (Beweging tegen geweld - vzw Zijn) - *bewegingen*
Desmedt Luc (Humanistisch-Vrijzinnige Vereniging - HVV) - *verenigingen*
Desmet Ingrid (VTB-VAB / vtbKultuur) - *verenigingen*
Geeroms Jul (OKRA) - *verenigingen*
Gouverneur Tanja (KR8, Z11) - *instellingen*
Larock Yves (Stichting Lodewijk de Raet) - *instellingen*
Loose John (Vormingplus Brugge) - *volkshogescholen*
Maes Corry (S-Plus) - *verenigingen*
Marzo Fernando (Acli-Vlaanderen) - *verenigingen*
Nelen Ludo (Vorming & Actie) - *instellingen*
Sleurs Jeroen (Davidsfonds) - *verenigingen*
Van Asch Ria (Vormingplus regio Mechelen) - *volkshogescholen*
Van Lierde Leen (Werknemerswelzijn) - *instellingen*
Van Espen Carina (VIVA-SVV Socialistische Vrouwenvereniging) - *verenigingen*
Van Hoof Chris (KVLV - Vrouwen met vaart) - *verenigingen*
Van Hoofstadt Lieve (Centrum voor Christelijk Vormingswerk - CCV) - *instellingen*
Vermeersch Kristien (Netwerk Vlaanderen) - *bewegingen*
Warson Peter (KWB) - *verenigingen* - *voorzitter FOV*

DAGELIJKS BESTUUR

De werkzaamheden van het bestuur worden voorbereid door het Dagelijks Bestuur. Het Dagelijks Bestuur neemt, in een paritaire samenstelling tussen de werksoorten, de operationele leiding waar van de organisatie. Het Dagelijks Bestuur bestond in 2008 uit volgende leden:

Declercq Johan (De Maakbare Mens) - *bewegingen - ondervoorzitter*
De Prins Francine (Beweging tegen geweld - vzw Zijn) - *bewegingen (waarnemend)*
Desmedt Luc (Humanistisch-Vrijzinnige Vereniging - HVV) - *verenigingen - secretaris*
Loose John (Vormingplus Brugge) - *instellingen - ondervoorzitter*
Van Hoofstadt Lieve (Centrum voor Christelijk Vormingswerk - CCV) - *instellingen - ondervoorzitter*
Vermeersch Kristien (Netwerk Vlaanderen) - *bewegingen - penningmeester*
Warson Peter (KWB) - *verenigingen - voorzitter*

PERSONEEL

De werkzaamheden van FOV worden professioneel ondersteund door een team van medewerkers. In 2008 werkten negen personeelsleden voor de FOV:

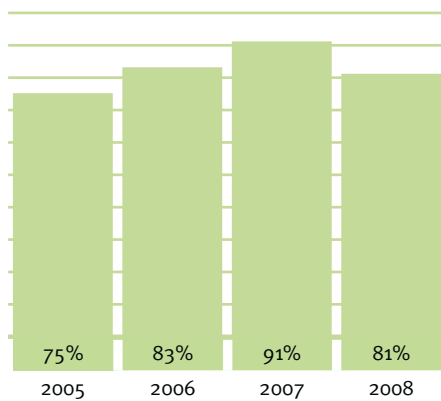
Cleynhens Karine, administratief medewerkster
Cornelis Nele, stafmedewerkster
Deckmyn Sam, stafmedewerker communicatie (vanaf 18 februari 2008)
De Vos Hugo, directeur
De Winter Liesbeth, stafmedewerkster (vanaf 1 mei 2008)
Luyten Claire, stafmedewerkster
Sellekaerts Luc, onderhoudsmedewerker
Toussaint Nancy, stafmedewerkster (tot 31 maart 2008)
Van Aerschot Dirk, logistiek en financieel medewerker

De werkzaamheden van de FOV gebeuren bij gratie van een financiële input van de leden en van de overheid. De leden betalen een lidmaatschapsbijdrage, die is aangepast aan hun subsidiebedragen. De overheid zorgt daarnaast voor een substantiële bijdrage. De overheid subsidieerde de FOV in 2008 met 287.000 euro. In 2009 zal dit bedrag stijgen tot 298.000 euro. Dit bedrag ligt evenwel nog iets lager dan wat eerder in het FOV-decreet was bepaald (0,7% van de subsidies die aan de aangesloten lidorganisaties worden uitgekeerd).

FOV IN CONTACT MET DE LEDEN

De FOV houdt de vinger aan de pols bij haar leden. Om de belangen van de organisaties goed te kunnen verdedigen, houdt de FOV de band met de lidorganisaties zo nauw mogelijk. Centraal hierbij staan de werksoortelijke werkgroepen. De bijgevoegde tabellen tonen de participatie aan de FOV-werkgroepen van de voorbije vier jaren. Het gaat telkens om de gemiddelde jaarlijkse participatiegraad op het totaal van de FOV-lidorganisaties. Naast de werkgroepen spelen ook de bestuursorganen een belangrijke rol in de FOV. Ook in 2008 leverden de leden van het Dagelijks Bestuur en de Raad van Bestuur grote inspanningen. De grafische weergave van de gemiddelde deelname aan het Dagelijks Bestuur en aan de Raad van Bestuur geeft hierover een indicatie.

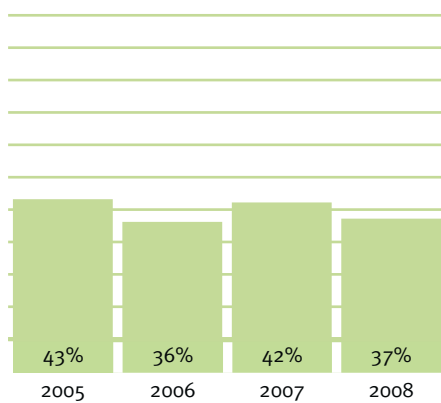
deelname aan het Dagelijks Bestuur

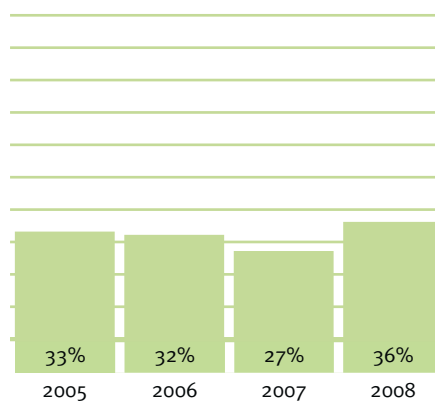
deelname aan de Raad van Bestuur

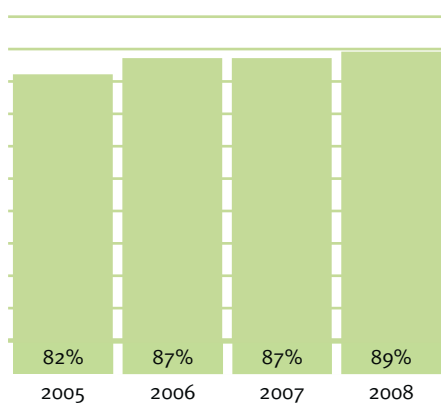
deelname aan de werkgroep Verenigingen

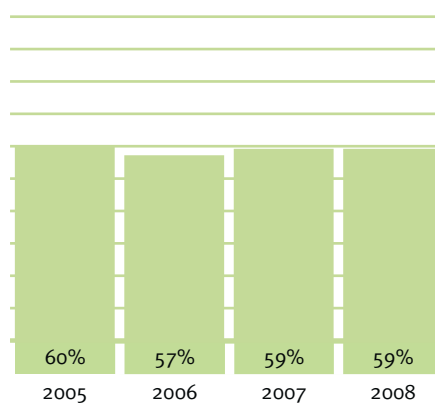
deelname aan de werkgroep Bewegingen

deelname aan de werkgroep Volkshogescholen

deelname aan de werkgroep Instellingen

04. INFORMATIE EN DIENSTVERLENING

MAIL- EN TELEFOONVERKEER

De FOV houdt niet enkel via de werkgroepen contact met haar leden. Dagelijks lopen mails en telefoons het secretariaat binnen. Vaak gaat het om particuliere vragen van organisaties over actuele thema's. Het is niet verwonderlijk dat dit jaar vragen over het decreet en de evaluatiecyclus 'hot' waren. Vragen over de subsidies en de begroting (waaronder ook vragen over DAC, Sociale Maribel, VIA en de index(!)) en de werking van de FOV blijven jaarlijks terugkerende toppers. Ook over tal van FOV-publicaties (digizine, website, PowerPoint-presentaties, Boekstaven) werden vragen gesteld. Meer details vind je terug in de taartgrafiek.

DECREETTOUR

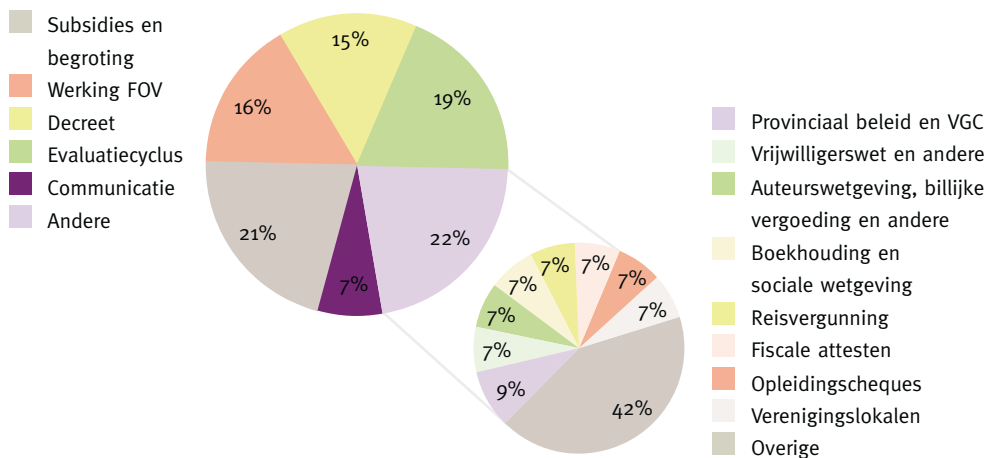
Het wijzigingsdecreet voor het sociaal-cultureel werk werd van kracht in 2008. Organisaties werden via de werkgroepen en andere berichtgeving nauwkeurig op de hoogte gehouden van de wijzigingen. Maar de FOV wou een stap verder gaan. Want ook voor bestuurs-

leden en andere medewerkers van lidorganisaties kan een goed zicht op de decreetwijziging van belang zijn. Daarom bood de FOV haar lidorganisaties een presentatie over het nieuwe decreet aan, op het secretariaat van de organisaties zelf. Het waren vooral de verenigingen (8) en de gespecialiseerde vormingsinstellingen (4) die van het aanbod gebruik maakten.

DE FOV LEEST ALLE VOORTGANGSRAPPORTEN

2008 was het jaar waarin organisaties voor het eerst een voortgangsrapport schreven. De FOV las alle voortgangsrapporten van haar lidorganisaties, met als doel feedback te kunnen geven over de formele aspecten van de rapporten. De terugkoppeling gebeurde collectief tijdens de werkgroepvergaderingen en, op aanvraag, individueel. Tussen oktober en het einde van 2008 maakten reeds 21 verenigingen, 12 gespecialiseerde vormingsinstellingen, 8 bewegingen en 2 volkshogescholen van het individueel aanbod gebruik.

Onderwerpen mail en telefoonverkeer naar FOV in 2008

ADVIES AAN POTENTIËLE NIEUWKOMERS

Ook organisaties met een interesse in een erkenning (of subsidiëring) onder het decreet op het sociaal-cultureel volwassenenwerk vonden dit jaar hun weg naar de FOV. In de loop van 2008 kwamen in totaal 11 organisaties bij de FOV op visite om te vernemen hoe ze een subsidiëring en/of erkenning konden verkrijgen:

- 3 kandidaten-gespecialiseerde vormingsinstelling
- 3 kandidaten-beweging
- 5 kandidaten-vereniging

ANDERE ADVIESVERLENING

Vanzelfsprekend ging de FOV gesprekken aan met nieuwe personeelsleden in de sector en de starter bij de verenigingen (VOSOG Scouting voor volwassenen). De Federatie beantwoordde ook tal van vragen van niet-leden uit aanverwante sectoren.

EXTERNE COMMUNICATIE

Naast de communicatie met de actoren uit de sector, verzorgt de FOV ook de communicatie naar een breder publiek. Met de aanwerving van een communicatieverantwoordelijke wil de FOV dat communicatie-

beleid verder uitbouwen.

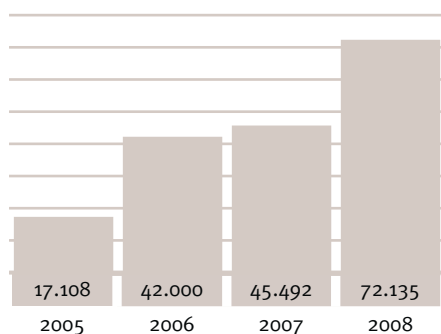
Met 19 nummers, 252 artikels en een stijgend aantal abonnees in 2008 (zie grafiek) is de elektronische nieuwsbrief 'digizine' intussen een vaste waarde in de mailbox geworden. Ook de FOV-website deed het in 2008 goed: er werden 72.135 bezoeken geregistreerd (zie grafiek). De bezoekerscijfers moeten enigszins gerelativeerd worden, maar desondanks blijft een duidelijke stijgende tendens duidelijk.

De pagina op onze website met informatie over de loonbarema's blijft ook in 2008 de absolute kampioen in bezoekersaantallen. Daarnaast zijn de nieuwsberichten, de subsidiewijzer en de pagina's met de gegevens van de lidorganisaties behoorlijk populair.

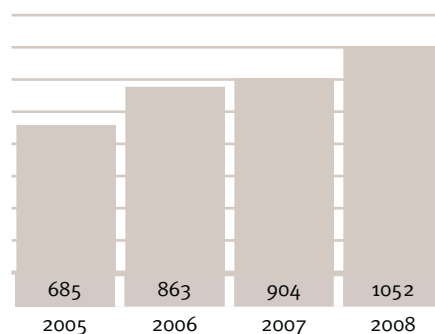
Na de voorstelling van Boekstaven 2008 (zie verder) lanceerde de FOV de website boekstaven.be. Deze website is volledig gewijd aan de ontsluiting van, en nieuws over deze FOV-publicatie.

De publiceerijver van de FOV wierp her en der zijn vruchten af. Meerdere artikels gaven aanleiding tot beweging voor en achter de parlementaire schermen. Ook niet-politieke actoren werden gesensibiliseerd voor de verzuchtingen van onze sector.

bezoeken website www.fov.be

abonnees digizine

05. BELANGENBEHARTIGING

De FOV heeft weer een pittig jaar achter de rug. Het decreet voor het sociaal-cultureel werk werd in 2008 grondig gewijzigd. Een heel nieuw uitvoeringsbesluit zet de lijnen uit voor een eveneens nieuw evaluatiesysteem. In die evaluatie is een duidelijke rol weggelegd voor een, ook weeral, nieuwe visitatiecommissie. In 2008 maakte de index meer dan gekke sprongen en werd de gezondheidsindex het referentiepunt voor de toekenning van de subsidies. De FOV zette tenslotte in overleg met de sociale partners de lijnen uit voor een billijke verdeling van de aanvullende tewerkstelling in de sector.

FIAT VOOR EEN NIEUW DECREET

In de loop van 2007 vonden tussen de overheid en de FOV 17 onderhandelingsgesprekken plaats over de contouren en invulling van een aangepast decreet voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk. Op 21 december 2007 werd na herhaald aandringen van de FOV de tekst van een “voorstel van decreet tot wijziging van het decreet van 4 april 2003 betreffende het sociaal-cultureel volwassenenwerk” bij het Vlaams Parlement ingediend. Het voorstel draagt de handtekeningen van Bart Caron (Spirit), Paul Delva en Dirk de Kort (beiden CD&V), Dany Vandenbossche (sp.a), Herman Schueremans (Open Vld) en Piet De Bruyn (N-VA).

De Commissie voor Cultuur, Jeugd, Sport en Media hield op 12 februari 2008 een hoorzitting over de ingediende tekst. De FOV kreeg er de kans nogmaals haar opvattingen te etaleren. De FOV bleef trouw aan de contouren en basisopties van het decreet van 2003. “De sector is in voortdurende ontwikkeling, maar deze ontwikkeling heeft ook nood aan een relatief stabiel beleidskader zodat nieuwe opportuniteiten zich in de luwte van een stabiele regelgeving kunnen ontwikkelen”, aldus Peter Warson, voorzitter van de FOV. Hij benadrukte in zijn tussenkomst dat deze decreetwijziging een groot draagvlak heeft. De 128 FOV-lidorganisaties werden - via het maandelijks vergadersysteem van de FOV - op systematische wijze

geconsulteerd.

Hugo De Vos, directeur van de FOV, vermeldde de positieve verworvenheden, gaf duiding bij enkele technische onjuistheden, vroeg naar vier concrete amendementen en uitte tenslotte enkele bekommernissen. In de loop van zijn betoog sneed hij nog even de blijvende pijnpunten aan. De invulling die in de regelgeving gegeven wordt aan niet-formele educatie is te strikt. Heel wat praktijken die aansluiten bij de sociaal-culturele methodiek worden door deze strikte invulling uitgesloten. De FOV vindt het bovendien geen goede zaak dat bewegingen niet erkend worden.

Na de hoorzitting werden op vraag van de FOV door de politici nog vier amendementen ingediend. Op die manier werd tegemoet gekomen aan het probleem van de syndicale vormingsinstellingen en de vormingsinstellingen voor personen met een handicap, waarbij de verhoging van hun subsidie-enveloppe omwille van de jaarlijkse indexering aanleiding zou geven tot een verplichte meerprestatie van urenprogramma's. De Commissie Cultuur keurde deze vier amendementen unaniem goed.

Tijdens de plenaire zitting van het Vlaams Parlement op woensdag 5 maart werd het wijzigingsdecreet voor de sociaal-culturele volwassenensector goedgekeurd.

Het decreet werd aangenomen met 76 stemmen voor en 28 onthoudingen van de Vlaams Belang-fractie.

EEN TOTAAL NIEUW UITVOERINGSBESLUIT

Nog tijdens de gesprekken tussen de overheid en de FOV over het aan te passen decreet werd de keuze gemaakt om een volledig nieuw uitvoeringsbesluit uit te werken. Op die manier stelt zich geen probleem van coördinatie van teksten zoals bij de decreetwijziging. In het uitvoeringsbesluit zijn ondermeer gemeenschappelijke bepalingen opgenomen over de opmaak van het beleidsplan, de visitatie en visitatiecommissie, de adviescommissie voor de behandeling van de subsidieaanvragen van de bewegingen en de beroepscommissie voor de behandeling van de bezwaarschriften.

Bij het verrichten van de visitatie wordt een evaluatiemodel gebruikt. Dit evaluatiemodel moet de organisaties toelaten zich op een gedegen manier te

oriënteren op de kernpunten van het decreet (accent op de werking, een uitgebreide voortgangsrapportering, continue evaluatie door de overheid en een cyclisch evaluatiebezoek). De FOV deed een voorstel voor de inhoudelijke invulling van dit evaluatiemodel, dat integraal door de overheid werd aanvaard.

Op 5 september 2008 keurde de Vlaamse regering het uitvoeringsbesluit goed.

DE FOV ZOEKT VISITATOREN

In uitvoering van het decreet en het uitvoeringsbesluit werd in de zomer 2008 gewerkt aan de samenstelling van de visitatiecommissie. Vanaf september 2008 tot mei 2009 zou immers een gemengde visitatiecommissie een bezoek brengen aan alle erkende en gesubsidieerde organisaties. Deze commissie is paritair samengesteld en bestaat uit maximaal twee vertegenwoordig(st)ers van het IVA Sociaal-Cultureel Werk en twee externe deskundigen.

De FOV kreeg krachtens het decreet de kans om de lijst van de externe visitatoren voor te stellen. De FOV contacteerde een aantal potentiële gegadigden en stelde uiteindelijk een lijst van een kleine 50 visitatoren voor aan minister van Cultuur Anciaux. De minister van Cultuur legde daarop in augustus 2008 de lijst vast. De lijst bestaat uit volgende personen: Akhandaf Anissa, Bollen Leen, Brauwers Rita, Buffel Tine, Charkaoui Naima, Claessens Luc, Conings Lode, De Blende Hugo, De Droogh Luc, De Mette Tom, De Pauw Wim, De Prins Marcel, Delmartino Mark, Devlieghere Kris, Doucet Bart, Dumoulin Ward, El Omari Mohamed, Gehre Gunther, Govaerts Ward, Hermans An, Hustinx Lesley, Huyghe Claudine, Jacobs Mattie, Jennes Gaby, Kooyman Mil, l'Enfant Rita, Martens Albert, Mertens Jos, Oosterlinck Roger, Plas Hilde, Pruyt Marijke, Sakali Saïda, Santens Mark, Van Labeke Sylvain, Van Put Anne, Vandenabeele Joke, Vanhoucke Nicole, Vanwing Tom, Verhenne Hugo, Verrydt Jef, Verschelden Griet, Verstraete Chris, Wildemeersch Danny, Wilms Luc, Wouters Peter en Wouters Steven.

Vanaf het najaar startten de visitaties binnen de werksoorten bewegingen, verenigingen en volkshogescholen. In mei 2009 zullen alle visitaties achter de rug zijn. Binnen de FOV worden de visitaties van zeer nabij opgevolgd. In de werksoortelijke werkgroepen

wordt systematisch gerapporteerd over de afgewerkte visitaties en de uitgebrachte visitatieverslagen.

Verderop in dit jaarverslag komen drie leden aan het woord over de visitaties.

DOEK VALT OVER DE INDEX

In 2007 werd de FOV geconfronteerd met een groot indexprobleem. De organisaties kregen via hun saldo 2006 een bedrag dat gevoelig lager lag dan het subsidiebedrag 2005. Via speurwerk en allerlei interventies werd duidelijk dat er iets loos was met de indextoepassing in de sociaal-culturele volwassenensector.

Parlementairen werden bereid gevonden om de zaak in het Vlaams Parlement te berde te brengen. Snel werd duidelijk dat binnen de Vlaamse Gemeenschap liefst 56 verschillende indexformules worden toegepast. In de sociaal-culturele volwassenensector werd de subsidie-enveloppe opgesplitst in een loonkrediet en een werkingskrediet. Op beide kredieten werd een verschillend indexeringspercentage toegepast. In globa werd de enveloppe jaarlijks met 1,78125 percent geïndexeerd. Volgens de minister resulteert de toepassing van deze zogenaamde “gecorrigeerde gezondheidsindex” in de vaststelling dat de organisaties in de periode 2004-2006 iets meer dan 100.000 euro teveel aan subsidies kregen. Voor de FOV, die de zuivere toepassing van de gezondheidsindex voorstaat, zou in tegenstelling een goeie 300.000 euro te weinig zijn uitgekeerd.

De FOV is evenwel van oordeel dat het decreet on dubbelzinnig bepaalt dat de gezondheidsindex moet worden toegepast. De FOV bleef daarom insisteren op een duidelijke en correcte indexering en wendde zich hiervoor tot het Vlaams Parlement. Tijdens de eerste controle van de begroting 2008 ging de Commissie Cultuur van het Vlaams Parlement verder in op de problematiek. Een beperkte verhoging van de budgetten voor de verenigingen, instellingen en bewegingen was ontoereikend voor een juiste toepassing van de index. Dany Vandenbossche (sp.a) zei dit met zoveel woorden tijdens de commissievergadering. Minister Anciaux bleef echter vaag over zijn concept van indexering en liet verstaan dat hij reeds de nodige inspanningen had geleverd en dat een verdere verhoging van de middelen politiek moeilijk te realiseren zou zijn: “Dat wordt een politiek gevecht.

(...) De spelregels van de begroting 2008 liggen nu eenmaal vast, (...) het totale debat over de indexering zal waarschijnlijk in 2009 gevoerd moeten worden.”

Via een brief van 19 juni 2008 drong het FOV-bestuur bij minister Anciaux nogmaals krachtig aan op een juiste indextoepassing. De minister slaagde er tenslotte in om de indexproblematiek op te lossen. In een brief aan de FOV deelde hij mee dat de indexering voor het jaar 2007 zou verlopen op basis van de gecorrigeerde gezondheidsindex en vanaf 2008 op basis van de gezondheidsindex. Zoals gevraagd zouden de subsidievoorschotten vanaf het najaar 2008 eveneens geïndexeerd worden. In het begrotingsdecreet, dat naar aanleiding van de tweede controle van de begroting 2008 van de Vlaamse Gemeenschap werd ingediend, waren de middelen voorzien om de gezondheidsindex toe te passen.

Voortaan zal de indexeringsclausule op een strikte wijze volgens de gezondheidsindex worden uitgevoerd.

AANVULLENDE TEWERKSTELLING VOOR IEDEREEN

Het DAC-decreet van 7 mei 2004 gaf een wettelijke onderbouw aan de regularisering van DAC-werknemers in de culturele sector en stelde een verdere normalisering in het verschiet.

Met de regularisering van de DAC'ers in 2002 kregen de betrokken werknemers een normaal arbeidsstatuut en werden zij voortaan minimaal verloned op basis van de vigerende loonschalen in de sociaal-culturele sector.

De normalisering houdt in dat vanaf de start van de volgende beleidsperiode (1 januari 2011) de toewijzing van een aanvullende tewerkstelling in de sector moet verlopen op basis van objectieve parameters. Dit creëert de mogelijkheid dat organisaties die in het verleden DAC-personeelsleden tewerkstelden eventueel personeel moeten inleveren en dat andere organisaties dan weer middelen zullen toegekend krijgen om aanvullende tewerkstelling te realiseren.

Na consultatie van de achterban, talloze gesprekken en overlegmomenten legden de FOV en de sociale partners op 28 juni 2008 een voorstel voor aan

minister van Cultuur Anciaux. In het voorstel werd een nieuw verdelingsschema uitgewerkt, waarbij alle erkende en gesubsidieerde organisaties bij de aanvullende tewerkstelling betrokken worden. Er werd gezocht naar verdelingscriteria die tegemoetkomen aan de grote verscheidenheid van organisaties in de sociaal-culturele volwassenensector. Bovendien werd veel zorg besteed aan de organisaties die op basis van het herverdelingsvoorstel personeel zullen moeten inleveren. Deze inlevering wordt in de tijd gespreid. Geregulariseerde DAC'ers die vóór 2002 in dienst waren bij hun huidige werkgever behouden in alle geval die gesubsidieerde werkplaats, tot wanneer zij hun huidige werkgever verlaten.

De vijf ondertekenaars van het voorstel (FOV, Sociare, ACLVB, BBTK-ABVV en LBC-NVK) drongen bij minister Anciaux aan op flankerende maatregelen ten gunste van personeelsleden die per 1 januari 2011 niet langer als geregulariseerde DAC'er aan de slag kunnen blijven. De minister werd uitgenodigd om vanaf het najaar hierover een gesprek aan te gaan met de sociale partners.

Op 19 december 2008 vond op het Kabinet van de minister van Cultuur een nieuw overleg over het

herverdelingsvoorstel plaats met de vijf gesprekspartners. In het aangepaste voorstel van de minister waren drie wijzigingen aangebracht aan het initiële standpunt:

- er wordt een eenmalige 'tewerkstellingsfoto' gemaakt die voor de volgende beleidsperiodes de herverdeling van de functies in de vorm van trekingsrechten bepaalt. Dit geeft de organisaties een stabiel perspectief. In het oorspronkelijk voorstel werd per beleidsperiode immers een herberekening voorzien.
- de mogelijkheid wordt ingebouwd voor een organisatie om een deel van de trekingsrechten af te staan aan een andere organisatie. In het oorspronkelijk voorstel kon alleen een volledige afstand van het trekingsrecht.
- de tempering voor de 'getroffen' organisaties wordt verhoogd door het verlies per beleidsperiode te beperken tot maximaal één derde van de betrokken personeelsleden (en niet de helft zoals in het neergelegde voorstel).

Tenslotte wordt ook overeengekomen om werknemers die hun werk dreigen te verliezen via een systeem van outplacement uitzicht te geven op een nieuwe job.

06. AAN HET WOORD OVER DE VISITATIES

De FOV peilde bij enkele van haar leden naar de ervaringen met de eerste visitaties. We laten achtereenvolgens Patrick Auwerx (Mobiel 21 - bewegingen), Ria Van Asch (Vorming-plus regio Mechelen - volkshogescholen) en Rudy Blauwbloeme (FedOS - verenigingen) aan het woord. Hun reacties zijn overwegend positief. Voor een algemene evaluatie is het echter nog te vroeg.

INTERVIEW MET PATRICK AUWERX (Mobiel 21)

Heb je de visitatie ervaren als een strenge controle of eerder als een ondersteuning van de werking?

De visitatie maakt natuurlijk deel uit van de evaluatieprocedure, dat kan je moeilijk naast je neerleggen. De subsidiërende overheid moet ook toezicht houden. De praktijk heeft ons echter geleerd dat 'controle' een te zwaar beladen begrip is. De visitatiecommissie toonde – met een open/kritische geest – veel belangstelling voor de werking. De praktijk zal nog mogen evolueren naar meer ondersteunend, bijvoorbeeld door (nog) meer feedback. Maar daar besef ik ook dat het voor hen nog 'leren' is. Besluit: de ervaring was veel positiever dan verwacht!

De visitatiecommissies zijn paritair samengesteld met maximum vier personen: maximaal twee personeelsleden van de Administratie en maximaal twee onafhankelijke deskundigen. Hoe heb je deze samenstelling ervaren?

De visitatiecommissie bij Mobiel 21 (Beweging voor Duurzame Mobiliteit) bestond uit twee personeelsleden van de Administratie, waarvan één als notulist opereerde. Er was één externe deskundige aanwezig. Het administratieve personeelslid nam duidelijk de leidinggevende

rol, de externe deskundige stelde zich evenwel erg geïnteresseerd op.

Doordat wij ook met twee personeelsleden aanwezig waren en complementair toelichting gaven, was er een sterk 'evenwaardigheidsgevoel' aanwezig. Dit bevorderde ook de open, gemoedelijke sfeer waarin het gesprek zich voltrok. Het was duidelijk tweerichtingsverkeer.

Het visitatiebezoek zal een rol spelen bij het eindevaluatieverslag dat aan het eind van iedere beleidsperiode door de Administratie wordt geschreven over de werking van je organisatie. Heb je de indruk dat de visitatie bijdraagt tot een betere kijk op de hele werking van je organisatie?

Wij hadden alleszins het gevoel dat we ook een stuk van de praktijk op het terrein hebben kunnen tonen, verduidelijken en soms ook foute interpretaties rechtzetten. Mondelinge communicatie is toch nog altijd meer efficiënt als wat je kan meegeven via een jaarlijks voortgangsrapport. Het voedt bovendien ook verbeteracties voor het (hopelijk) volgende beleidsplan en de toekomstige rapportage van de werking. Ook de verslaggeving was een correcte weergave van het gesprek.

Hoe heb je je met je organisatie voorbereid op de visitatie?

In de voorbereiding is toch gevoelig wat tijd en energie gekropen, ook omdat je 'goed' voorbereid wil zijn op deze eerste 'officiële' meeting. Er is onder andere een PowerPoint gemaakt, er is intern voorbereidend overleg geweest (bijvoorbeeld waar leg je klemtonen, welke feedback was er bij het kennismakingsgesprek, taakverdeling...), documenten en illustratief materiaal werden gebundeld... Ook de projectmedewerkers en de boekhouder waren stand-by voor mogelijke verduidelijkingen indien nodig.

Heb je bepaalde suggesties voor het tweede visitatiebezoek bij je organisatie?

In tegenstelling tot de 'strikte procedure' zoals aangekondigd, wordt er soepel omgesprongen met het gespreksschema. De verslaggeving was voor ons volledig en terzake, het werd positief onthaald. Ik zou ook graag het verhaal van de visitatiecommissie horen: hoe hebben zij dit ervaren, inclusief een (zelf)evaluatie van de rol van de externe visitatoren. Dit lijkt me zinvol vooraleer we naar een tweede ronde gaan.

INTERVIEW MET RIA VAN ASCH (Vormingplus regio Mechelen)

Heb je de visitatie ervaren als een strenge controle of eerder als een ondersteuning van de werking?

Al bij al toch wat spannend - in Mechelen mochten we de spits afbijten met het allereerste visitatiebezoek aan een Vormingplus. Bij aanvang was er even wat verwarring: welke teksten en verslagen kunnen worden opgevraagd en in hoeverre verschilt een visitatie van een 'controle ter plaatse' zoals men dat in het onderwijs kent? Het gesprek werd gevoerd aan de hand van de beoordelingselementen. Al snel bleek het ondersteunend karakter van het bezoek, een bezoek met positieve feedback voor de geleverde inspanningen om kansengroepen te bereiken en voor de aandacht voor diversiteit. De concrete praktijk van Vormingplus laat zich echter niet volledig vatten in een structuur van parameters en opdrachten. Een project kan je meestal maar situeren in een combinatie van netwerking, samenwerking, spreiding, kansengroepen, gemeenschapsvorming, culturele functie,... en de toonmomenten waarop je het publieksbereik telt.

De visitatiecommissies zijn paritair samengesteld met maximum vier personen: maximaal twee personeelsleden van de Administratie

en maximaal twee onafhankelijke deskundigen. Hoe heb je deze samenstelling ervaren?

De Vormingplus-centra kregen al tweemaal een bezoek van mensen van de Administratie. Het was dus vooral uitkijken naar de externe deskundigen die bereid zijn om de dertien centra te bezoeken.

Opvallend was hun deskundigheid en de sterke voorbereiding. Vanuit hun expertise – diversiteit en management – vroegen zij stevig door naar de visie achter de concrete aanpak.

Ook dit droeg bij tot het ondersteunende karakter en gaf ons de kans om gemaakte keuzes te kaderen. Positief was vooral de erkenning voor het proces van visievorming.

Vragen naar personeelsinvulling zorgden voor een boeiend gesprek, waarbij de Administratie de verwevenheid van de verschillende opdrachten van de volkshogescholen kon verduidelijken. Zo rees de vraag of de algemene profilering van niet-formele educatie niet eerder een taak is van de overheid. Ik heb de samenstelling van de commissie als zeer positief ervaren. Bedenkingen van de buitenstaanders, die veel minder gebonden zijn aan het kader van het decreet, leverden interessante

ideeën op voor de opmaak van het volgende beleidsplan.

Het visitatiebezoek zal een rol spelen bij het eindevaluatieverslag dat aan het eind van iedere beleidsperiode door de Administratie wordt geschreven over de werking van je organisatie. Heb je de indruk dat de visitatie bijdraagt tot een betere kijk op de hele werking van je organisatie?

Ik denk het wel. Het voortgangsrapport is een eigen werkinstrument om de uitvoering van het beleid op te volgen. Dit gesprek toonde aan dat een aantal vanzelfsprekendheden hierin niet worden geëxpliciteerd. Vooral de acties worden beschreven, maar veel minder de visie van waaruit wordt gewerkt, zoals bijvoorbeeld diversiteit, gemeenschapsvorming, de coördinerende functie. Met de commissie spraken we dan ook af om enkele interne visieteksten na te sturen.

Over de uitbouw van de organisatie, de opvolging van de werking en de competentieprofielen van de medewerkers wordt niet systematisch gerapporteerd. Toch zijn dit soms zeer arbeidsintensieve processen die het verschil maken op het vlak van kwaliteit. De inspanningen worden als zo vanzelfsprekend beschouwd, dat we ze als

het ware vergeten te beschrijven. Ook bij de voorbereiding van het visitatiegesprek hebben we daar te weinig bij stil gestaan.

Hoe heb je je met je organisatie voorbereid op de visitatie?

Met vier mensen namen we deel aan het gesprek: de voorzitter, twee stafmedewerkers en de coördinator. Met deze groep spraken we vooraf af welke belangrijke ontwikkelingen van de organisatie we zelf wilden voorstellen. Tijdens het eerste halfuur kregen we dan ook volop de kans om dit verhaal te brengen. In 2008 hebben we sterk geïnvesteerd in het opzetten van een grootschalig behoefteonderzoek. In 2009 zullen de resultaten gepresenteerd worden aan de partners in de regio, gekoppeld aan een feestmoment rond 5 jaar Vormingplus. De verantwoordelijke medewerker gaf toelichting bij het opzet en de eerste resultaten van het onderzoek.

Verder stonden we stil bij de inspanningen rond etnisch-culturele diversiteit: intern konden we het bestuur uitbreiden, een opleidingstraject volgen en een handelingskader opstellen. Extern investeerden we in projecten, conversatietafels, ontmoetingsmomenten en vormingsreeksen rond de islam.

Voor het cursusaanbod werkten we een uitzonderingstarief uit om participatiedrempels weg te nemen. Deze visitatie gaf ons de kans om te verduidelijken dat dit niet alleen financiële gevolgen heeft, maar dat een heel andere aanpak voor ont-haal en begeleiding nodig is. Het doet dan ook deugd dat zowel de buitenstaanders als de Administratie waardering hebben voor deze inspanningen.

Heb je bepaalde suggesties voor het tweede visitatiebezoek bij je organisatie?

Het gespreksschema voor de eerste visitatie was grotendeels geënt op de beoordelingselementen. Hierdoor komt heel de werking in beeld tijdens één dag. Bijkomende vragen waren vooraf moeilijk in te schatten en dat maakte de dag toch behoorlijk zwaar.

Bij een tweede bezoek zou het interessant zijn om enkele thema's naar voor te schuiven en per Vormingplus vooraf gerichte vragen te bezorgen. Zo krijg je in de organisatie meer kans om de juiste medewerker te betrekken en om de gepaste teksten of promotiemateriaal te tonen.

INTERVIEW MET RUDY BLAUWBLOEME (FedOS)

Heb je de visitatie ervaren als een strenge controle of eerder als een ondersteuning van de werking?

De visitatie gaf ons zeker geen beklemmend gevoel. Integendeel zelfs, we hebben dit ervaren als een open gesprek waarin er voldoende van gedachte kon worden gewisseld en er ruimte was om bepaalde keuzes te verduidelijken. De visitatie hebben wij ervaren als een positieve ondersteuning met een duidelijke interesse voor wat wij doen. De tips en raadgevingen die zij ons gaven, nemen we dan ook graag mee in de verdere uitbouw van onze vereniging.

De visitatiecommissies zijn paritair samengesteld met maximum vier personen: maximaal twee personeelsleden van de Administratie en maximaal twee onafhankelijke deskundigen. Hoe heb je deze samenstelling ervaren?

De samenstelling inzake de personeelsleden vanuit de Administratie was naar ons gevoel vanzelfsprekend. Wel keken we even raar op dat er slechts 1 onafhankelijke deskundige was en dat deze een ex-voorzitter van een gekleurde collega-ouderenvereniging was. Enerzijds was onze eigenheid – wij zijn pluralistisch en geen lidorganisatie maar een federatie – niet altijd duidelijk voor de onafhanke-

lijke deskundige, anderzijds had hij veel ervaring in de ouderensector.

Het visitatiebezoek zal een rol spelen bij het eindevaluatieverslag dat aan het eind van iedere beleidsperiode door de Administratie wordt geschreven over de werking van je organisatie. Heb je de indruk dat de visitatie bijdraagt tot een betere kijk op de hele werking van je organisatie?

Wij zijn ervan overtuigd dat deze visitatie er toe bijdraagt de eigenheid en de werking van onze vereniging duidelijker in kaart te brengen. Voorheen was FedOS een werking die de Administratie enkel van op papier kende. Nu hebben ze van onze werking kunnen proeven en worden hun vragen en bedenkingen, die anders bij het lezen van verslagen onbeantwoord bleven, beantwoord en gemotiveerd. Op deze manier kan er veel korter op de bal worden gespeeld wat beide partijen (FedOS en de Administratie) zeker ten goede komt.

Hoe heb je je met je organisatie voorbereid op de visitatie?

De stafmedewerker – ondersteund door de coördinator en de voorzitter van onze vereniging – heeft een voorstelling uitgewerkt waarin de groei van onze organisatie werd

belicht vanuit het beleidsplan, het remediëringstraject en het voortgangsrapport. We hebben aangetoond hoe we onze zwaktes hebben omgebogen tot sterktes en hoe we deze in de toekomst verder gaan uitwerken en consolideren. Die voorstelling was getimed op 30 minuten maar liep erg uit omdat de visitatiecommissie de voorstelling als uitvalsbasis heeft genomen bij de verdere bevraging.

Heb je bepaalde suggesties voor het tweede visitatiebezoek bij je organisatie?

Ik denk dat het zinvol is dat de twee afgevaardigden vanuit de Administratie dezelfde blijven maar dat de onafhankelijke deskundige(n) wijzigt(en). Op deze manier blijft er een deel van de eerste visitatie behouden en zorgt(en) de nieuweling(en) voor een frisse invalshoek. Het is naar ons gevoel opportuun om toch twee onafhankelijke deskundigen aan te stellen, dit zal de verscheidenheid van invalshoeken tijdens de visitatie zeker ten goede komen.

07. BOEKSTAVEN

De FOV ging op zoek naar het profiel van het sociaal-cultureel volwassenenwerk in Vlaanderen. De zoektocht mondde uit in een boek: Boekstaven 2008. Het boek schetst met tekst en cijfers een omvattend en tegelijk minutieus beeld van de sector. Ook de beleidsmaatregelen die in de loop van het jaar genomen zijn ten aanzien van de sector worden besproken en gedocumenteerd.

Op 12 december 2008 presenteerde de FOV de eerste versie van dit stavenboek van het sociaal-cultureel volwassenenwerk in het congrescentrum Lamot te Mechelen.

Met boekstaven presenteert de FOV een document **van** de sector, **over** de sector en **door** de sector.

VAN DE SECTOR

De FOV publiceert Boekstaven vanuit de overtuiging dat een goed beleid en claims op goede beleidsmaatregelen moeten kunnen gestaafd worden aan de hand van objectieve gegevens. Omdat deze gegevens tot voor kort onbestaande waren, heeft de FOV zelf de teugels in handen genomen en werk gemaakt van een onderzoek bij haar lidorganisaties.

De productie van Boekstaven was een intensieve en uitdagende opdracht voor de FOV.

De methode van verzamelen van gegevens werd eerst uitvoerig besproken in de verschillende FOV-werkgroepen. Het aanleveren van gegevens voor Boekstaven vergde van de lidorganisaties een serieuze inspanning. Niet elke organisatie 'meet' immers op dezelfde manier of geeft dezelfde invulling aan schijnbaar gelijkaardige begrippen. Uiteindelijk leverden 126 van de 127 erkende en/of gesubsidieerde lidorganisaties hun gegevens aan de FOV.

In het voorjaar van 2008 maakte de FOV een eerste interne proefversie van het boek. De reacties op de proefversie werden gebundeld en na een tweede gegevensopvraging bij de lidorganisaties mondde het proces uiteindelijk uit in een eerste 'echte' versie van Boekstaven.

Boekstaven werd een boek uit 3 delen. Deel 1 biedt een korte voorstelling van de verschillende werksoorten van het sociaal-cultureel volwassenenwerk. Deel

2 bespreekt de cijfer- en kwalitatieve gegevens die werden verzameld over de werking, het personeel en de financiën van de organisaties. Het derde deel, het Beleidsjaarboek, gaat dieper in op de beleidsactualiteit van het politieke jaar 2007-2008.

Aan het boek werd ook een CD-ROM toegevoegd. Op de CD-ROM vindt men een elektronische versie van het boek en toegankelijke versies van de brondocumenten bij het Beleidsjaarboek.

OVER DE SECTOR

Boekstaven 2008 toont aan dat het sociaal-cultureel volwassenenwerk in Vlaanderen een stevige voet aan de grond heeft en dat het voor een groot deel op eigen kracht werkt.

Het sociaal-cultureel volwassenenwerk is goed voor zo'n 2.200 jobs (de ruim 5.000 freelancers niet meegeteld) en boekt jaarlijks een omzet van 161 miljoen euro. Slechts een derde van de inkomsten zijn Vlaamse subsidies. De loonkosten in de sector overstijgen reeds ruim alle subsidies. Het sociaal-cultureel volwassenenwerk staat dus voor een groot deel op eigen benen en is geen door de overheid 'vetgemeste sector'.

Sociaal-culturele verenigingen tellen in totaal 2.6 miljoen leden in meer dan 15.000 afdelingen verspreid over Vlaanderen en Brussel. Ze kunnen rekenen op de inzet van ruim 225.000 vrijwilligers en organiseren jaarlijks meer dan 274.000 activiteiten waarop samen

9 miljoen deelnemers geteld worden.

De werknemers in de sociaal-culturele sector zijn voornamelijk hoog opgeleide vrouwen. Er werken in de sector immers 69% vrouwen en 76% van de werknemers heeft een Bachelor- of Masterdiploma. Dit steekt schril af tegen de situatie in Vlaanderen waar van de werkenden 44% vrouw is en 37% hoog opgeleid.

Dit zijn slechts enkele van de vele markante gegevens over de sector die in de publicatie Boekstaven 2008 zijn opgenomen.

VOOR DE SECTOR

Boekstaven wordt in eerste instantie uitgegeven om het sociaal-cultureel volwassenenwerk bij de politieke wereld meer tastbaar en zichtbaar te maken. Want: onbekend is onbemind. Eindelijk wordt het belang van onze sector zwart op wit gestaafd.

Het is bij het ter perse gaan van dit jaarverslag nog te vroeg om de politieke impact van Boekstaven te beoordelen. De eerste reacties op de publicatie waren zeer positief en het boek lijkt voor gesprekstof te zorgen. Tijdens de afsluitende bespreking van de begroting 2009 van de Vlaamse Gemeenschap brachten twee volksvertegenwoordigers (Paul Delva (CD&V) en Dany Vandenbossche (sp.a)) het boek te berde tijdens hun tussenkomst. In de parlementaire wandelgangen was eerder al geopperd om Boekstaven 2008 tijdens een hoorzitting aan bod te brengen in de Commissie Cultuur.

Boekstaven is ook een handig werkinstrument voor de lidorganisaties. Het boek staat tjokvol gegevens die op een eenvoudige manier kunnen gebruikt worden door de organisaties zelf. Het is een instrument voor benchmarking maar heeft ook een grote documentaire waarde. Het derde deel van het boek (het Beleidsjaarboek) en de CR-ROM geven immers een groot overzicht van parlementaire vragen, omzendbrieven en decreten met een relevantie voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk.

Boekstaven is geen evidente lectuur. Daarom bouwde de FOV een gloednieuwe website, boekstaven.be, die het boek moet helpen ontsluiten en duiden.

Boekstaven 2008 is de start van een reeks metingen. Door jaarlijks de meetinspanningen te herhalen, zullen in de toekomst trends, uitdagingen en problemen bin-

nen het sociaal-cultureel volwassenenwerk met harde cijferreeksen gestaafd kunnen worden.

BOEKSTAVEN: DE VOORSTELLING

Op vrijdag 12 december 2008 stelde de FOV Boekstaven 2008 aan het grote publiek voor. Op de presentatie waren vier politici uit de Commissie Cultuur van het Vlaams Parlement (Paul Delva (CD&V), Margriet Hermans (Open Vld), Jos Stassen (Groen!) en Dany Vandenbossche (sp.a)) uitgenodigd. Zij gaven hun kijk op de sector en de vaststellingen in het boek.

Het initiatief van de FOV kon duidelijk ook mensen uit andere sectoren boeien: een groot deel van de aanwezigen kwam van buiten de sector van het sociaal-cultureel volwassenenwerk. Er daagden ongeveer 130 geïnteresseerden op.

Paul Delva (CD&V) formuleerde bedenkingen bij het feit dat de FOV de taak op zich nam om gegevens over de sector te verzamelen. Een belangenbehartiger is volgens hem geen 'belangenaantoner'. Het parlementslid benadrukte het belang van de vaststelling dat de subsidies Cultuur slechts 30% van de inkomsten van de organisaties uitmaken. Volgens Delva moet hier ruchtbaarheid aan gegeven worden, zodat de perceptie van het sociaal-cultureel werk als een zwaar gesubsidieerde sector weerlegd kan worden.

Paul Delva stelde ook een enorme kloof vast tussen de maatschappelijke opdracht van bewegingen en de middelen die ze daarvoor krijgen (slechts 26% (!) van de inkomsten zijn cultuursubsidies).

Voor de landelijke vormingsinstellingen zag hij een te strak decretaal keurslijf. Deze instellingen organiseren immers zeer veel activiteiten die volgens het decreet niet subsidieerbaar zijn. "De bal lag bij het opstellen van het decreet te veel bij de arbiter (de overheid) in plaats van bij de spelers (de instellingen)." De verenigingen moeten, zo stelde Delva, vooral zichzelf blijven, zichzelf duidelijk onderscheiden en zo de immense diversiteit in het veld behouden.

Margriet Hermans (Open Vld) verplaatste zich in de kijk van de gemiddelde Vlaming met een beperkte kennis van het sociaal-cultureel volwassenenwerk. Ze hekelde de "onbekendheid van deze complexe sector bij de Vlamingen" als "een gemiste kans". Levenslang leren heeft volgens haar immers een enorm maatschappelijk belang en verdient de nodige waardering. Hermans benadrukte het belang van Boekstaven als ijkpunt voor de sector én als middel om de relevantie van de sector voor buitenstaanders te duiden. Die relevantie

moet immers vaststaan wanneer er over de verdeling van centen gepraat zal moeten worden.

Jos Stassen (Groen!) keek met een minder rooskleurige blik naar de sector en zijn toekomst. Hij opperde dat veel (financiële) uitvoeringsproblemen van vandaag te wijten zijn aan het 'tijdverlies' bij het schrijven van het decreet. Het startjaar van het decreet, 2003, was immers een budgettair moeilijk jaar. Volgens Jos Stassen "mist het sociaal-cultureel volwassenenwerk tegenwoordig steeds de trein". De sector liep in het verleden steeds voorop in maatschappelijke ontwikkelingen maar zou dat vandaag steeds minder doen. Hij vroeg zich af "of het sociaal-cultureel volwassenenwerk nog steeds de desam van de maatschappij is die het pretendeert te zijn". Stassen zag in deze evolutie de oorzaak van de verminderde politieke aandacht voor de sector en de grote nood aan meer externe legitimering. Volgens Stassen blijft veel van het engagement van de politiek immers beperkt tot het voeren van louter lippendienst.

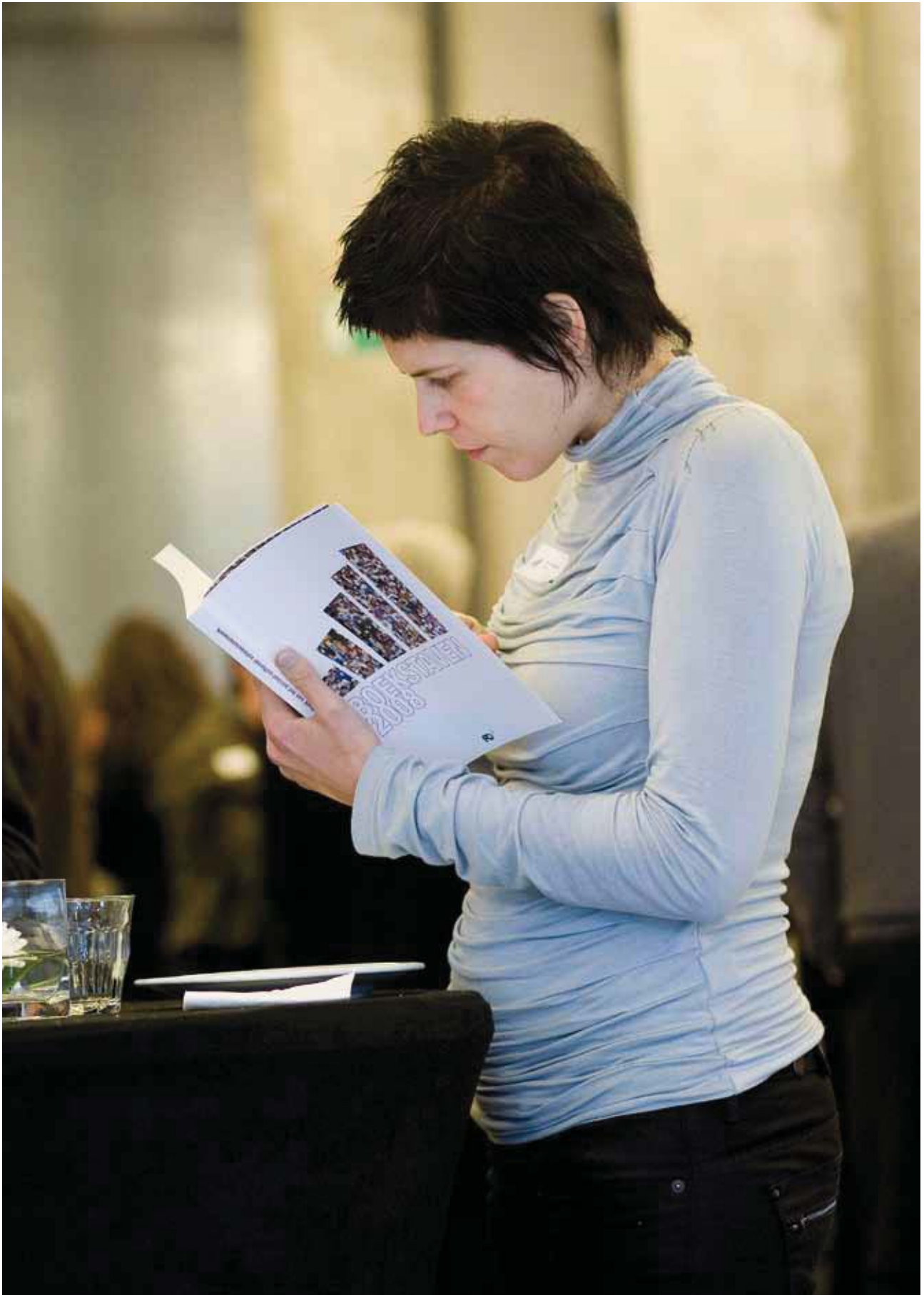
Enkele FOV-bestuurders en het publiek gingen nadien sterk in tegen deze visie van Stassen. Het enorme aantal leden, activiteiten, acties en deelnemers van de sector toonden volgens hen net een heel levendige

sector. Volgens Lieve Van Hoofstadt (ondervoorzitter FOV) is de eerste legitimering van de sector de gebruiker zelf. "9 miljoen gebruikers moet je verdienen, elke dag opnieuw".

Dany Vandenbossche (sp.a) benadrukte de omvang van de cijfers in het boek, ondanks de relativisering die de FOV zelf zou hanteren. Hij noemde het aantal activiteiten en deelnemers zonder meer spectaculair. In tegenstelling tot Jos Stassen, zag hij voldoende redenen voor de politiek om met de sector bezig te zijn. Net als Paul Delva verbaasde Vandenbossche zich over het beperkte aandeel van de subsidies in de totale inkomsten van de organisaties: "Deze sector genereert meer eigen inkomsten dan de kunstensector en toch gaat deze laatste met de meeste aandacht lopen. Men gaat er immers van uit dat deze sector toch voldoende gesubsidieerd is, hetgeen niet waar is." Vandenbossche zag ook een "absolute wanverhouding" tussen personeelskosten en subsidies: de personeelskosten bedragen 136% van het totaal aan cultuursubsidies. Deze cijfers zijn volgens het parlementslid belangrijk voor het imago van het sociaal-cultureel volwassenenwerk: "het is geen sector waar men mensen aan het werk houdt met oversubsidiëring."

4: Werking landelijke vormingsinstellingen

Landelijke vormingsinstellingen
presteren veel beter dan de overheid
subsidieert

4: Werking landelijke vormingsinstellingen

het aantal arbeidsloze actieven	14.000
het aantal deelnemers	100.000
het aantal arbeidsloze actieven	100.000

08. IN DE PIJPLIJN

Naast het werk rond haar ‘core business’, de belangenbehartiging, en de publicatie van Boekstaven is de FOV in 2008 ook op andere domeinen actief geweest. Veel van deze acties zijn nog volop in uitvoering of voorbereiding. We geven in vogelvlucht een beeld van wat zoal in de pijplijn zit.

INDEX

Het probleem rond de indexering van de subsidiebedragen van de FOV-lidorganisaties is in 2008 definitief opgelost geraakt (zie het deel over de belangenbehartiging). De FOV volgt de goede uitvoering van de afspraken met de overheid (juiste toepassing van de gezondheidsindex) verder op.

INTERCULTURALISEREN

De FOV volgde in 2008 een traject rond interculturaliteit/diversiteit in samenwerking met CIMIC (Centrum voor Intercultureel Management en Internationale Communicatie). De bevindingen uit het leerproces worden in 2009 omgezet in concrete voorstellen voor de werking van de FOV.

PROVINCIES

In 2008 bouwde de FOV de relaties met de Vlaamse provinciebesturen en de Vlaamse Gemeenschapscommissie in Brussel verder uit. Na een ontmoeting met verantwoordelijken uit de provinciale administraties, in het najaar van 2008, plant de Federatie begin 2009 ontmoetingen met de gedeputeerden voor Cultuur in de verschillende provincies.

FISCALE ATTESTEN

Ook op federaal niveau tracht de FOV op het beleid te wegen. De federale overheid talmt enorm met het verlenen van erkenningen voor het uitreiken van fiscale attesten. Deze attesten zijn nochtans noodzakelijk voor tal van organisaties om belastingvrije giften te kunnen innen. Uiteindelijk werden de erkenningen voor 2007 in mei 2008 (!) uitgereikt. Ook na deze ongeziene vertraging blijven veel dossiers van lidorganisaties verstrikt in kafkaïaanse toestanden.

BELEIDSPLAN FOV

Voor de FOV breekt in 2010 een nieuwe beleidsperiode aan. De FOV hanteert een andere beleidsplanningscyclus dan haar lidorganisaties. Zo heeft ze de handen vrij wanneer voor de lidorganisaties het grote werk begint. In 2008 werd de basis van een nieuw beleidsplan en een communicatieplan gelegd. Beide plannen worden in de loop van 2009 afgewerkt.

FOV ONLINE

De FOV wil haar elektronische communicatie verder uitbouwen. Daarom werd in 2008 extra aandacht besteed aan de voorbereiding en ontwikkeling van nieuwe online instrumenten voor 2009: de uitbouw van een intranet voor de leden, een opfrissing van de website, een online indexcalculator, de ontwikkeling van boekstaven.be, de optimalisatie en opfrissing van digizine, online gegevensverzameling, een geavanceerde bezoekersanalyse van de website.

SARC

De FOV speelde in 2008 een actieve rol in de SARC (Strategische Adviesraad Cultuur). In de schoot van deze gloednieuwe adviesraad werkte de Federatie mee aan tal van beleidsadviezen met relevantie voor de sociaal-culturele volwassenensector. Dit was onder andere het geval voor het advies over het uitvoeringsbesluit bij het decreet voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk, over het uitvoeringsbesluit bij het participatiedecreet, over het reglement voor de subsidiëring van verenigingslokalen en over de experimentenregeling voor sociaal-culturele verenigingen.

DE VERENIGDE VERENIGINGEN

De FOV is een actief lid van de Verenigde Verenigingen, het erkende samenwerkingsverband van en voor middenveldorganisaties in Vlaanderen. De Federatie werkte mee aan de Yesss!-campagne en volgde vanuit de kerngroep van het platform alle beleidsontwikkelingen voor het middenveld op de voet.

PARTICIPATIEDECREET

Begin 2008 werd het participatiedecreet van kracht. Het decreet bevat enkele nieuwe subsidielijnen die ook voor het sociaal-cultureel volwassenenwerk interessant zijn. De FOV volgde deze subsidielijnen op en informeerde haar leden. Vooral het uitblijven van een nieuwe regeling voor de zogenaamde ‘kleine erkenning’ was en blijft de FOV een doorn in het oog. De Federatie onderzoekt ook welke rol ze kan spelen bij de belangenbehartiging van sociaal-culturele organisaties die onder het participatiedecreet vallen.

ISOC

Het ISOC (Intersectoraal Overleg Cultuur) is een informeel overlegplatform voor de diverse cultuursectoren in Vlaanderen en behartigt de sectoroverschrijdende belangen van zijn leden. De FOV maakt er ook deel van uit. Het ISOC is het voorbije jaar voornamelijk bezig geweest met dossiers als de billijke vergoeding, auteursrechten, de gratis provinciale vrijwilligersverzekering, de postbedeling van verenigingsdrukwerk.

ADVIESCOMITE REISBUREAUS

De sector van het sociaal-cultureel volwassenenwerk is niet vertegenwoordigd in het Adviescomité voor de reisbureaus, dat beleidsadviezen ten aanzien van de reissector verstrekt. De sociaal-culturele organisaties zijn nochtans zeer belangrijke organisatoren én kopers van reizen. De FOV vroeg minister van Toerisme Geert Bourgeois dan ook deze lacune te verhelpen. De minister zou de vraag van de FOV in overweging nemen wanneer zich in het comité een vervanging van een lid aandient. De FOV volgt de activiteiten van het comité kritisch op en kruipt in de pen wanneer nodig.

Een uitgave van:
Federatie van Organisaties voor Volksontwikkelingswerk
FOV vzw
Gallaitstraat 86 bus 12
1030 Brussel
Tel. 02/244.93.39
Fax 02/244.93.31
info@fov.be
www.fov.be

Bijdragen:

Patrick Auwerx
Rudy Blauwbloeme
Karine Cleynhens
Nele Cornelis
Sam Deckmyn
Hugo De Vos
Liesbeth De Winter
Claire Luyten
Dirk Van Aerschot
Ria Van Asch

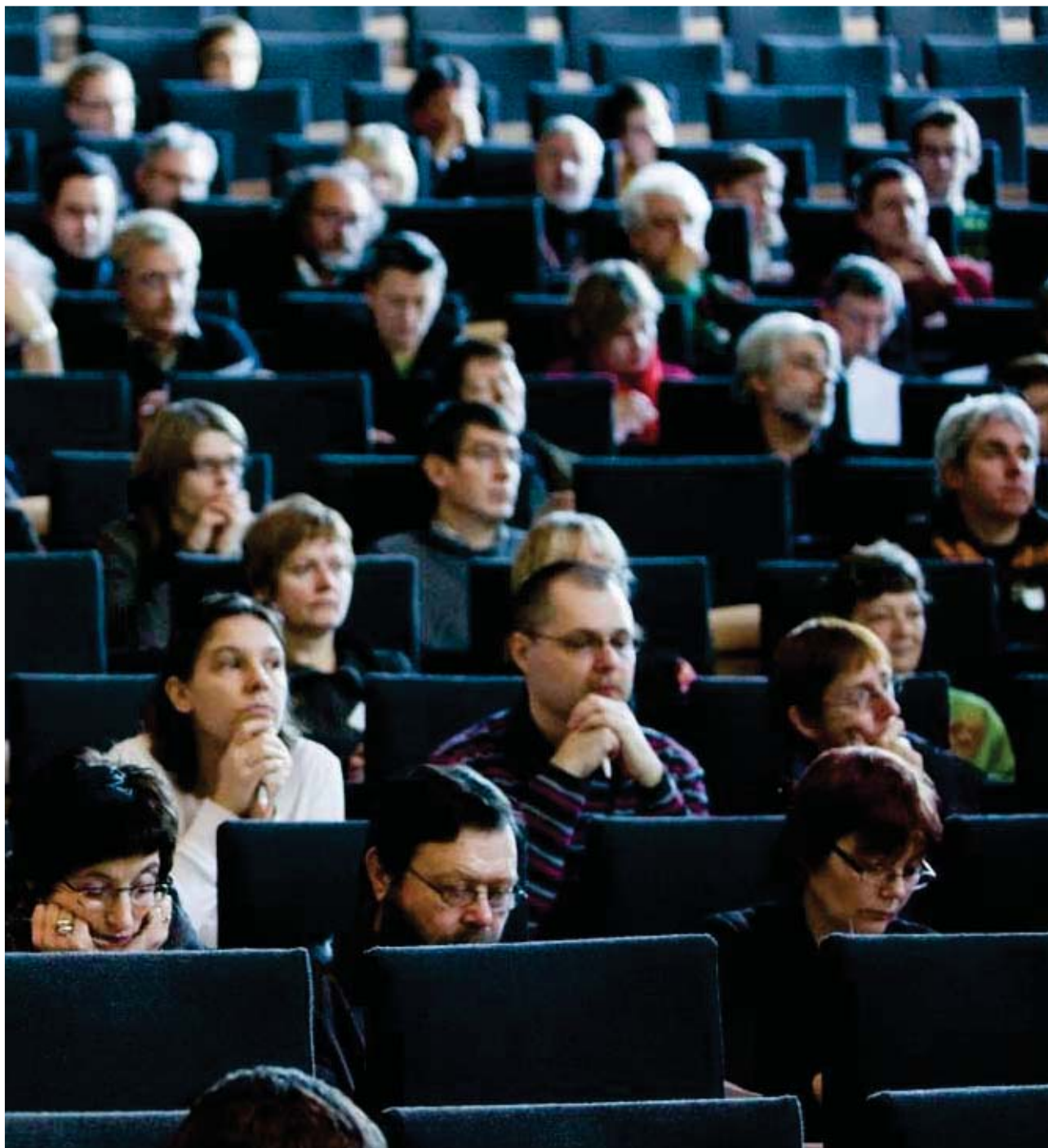
Foto's:
Frank Toussaint
Liesbeth De Winter

Vormgeving:
Mieke Smalle
www.mmmieke.be

Druk:
Sintjoris, Merendree

Brussel, februari 2009

Verantwoordelijke uitgever:
Hugo De Vos

FOV vzw

Federatie van Organisaties voor Volksontwikkelingswerk
Gallaitstraat 86 bus 12
1030 Brussel

T 02-244 93 39
F 02-244 93 31

info@fov.be
www.fov.be